

International Conference on Linguistics, Literature And Translation

International Conference on Linguistics, Literature And Translation - double-blind peer-reviewed, monthly, open-access proceeding published to get excellence on Research and Development. It publishes high-quality articles across the breadth of linguistics, literature and translation research. With its uniquely broad coverage, all articles are free to access across the globe, allowing authors to share their research and maximise its impact. The boletin on Linguistics, Literature And Translation is led by expert international editorial board members who take an objective approach to peer review, ensuring each research paper is reviewed and evaluated on its own scholarly merits and research integrity. Joining your work in the International Conference of Linguistics, Literature, and Translation means you will receive prompt and reliable publishing and a global platform for your research to reach its full potential.

KOREYS TILIDA SO‘Z TURKUMLARINING TASNIFILANISHI

Shermatova Shahnoza Abduljalol qizi

Samarqand davlat chet tillar instituti o‘qituvchisi

Annotatsiya:

Ushbu maqola koreys tilida so‘z turkumlarining tasnifiga bag‘ishlangan bo‘lib, koreys tilidagi so‘z turkumlari va ularning turlari haqida gap boradi.

Kalit so‘zlar:

So‘z shakl, vazifa, o‘zgaradigan so‘zlar, o‘zgarmaydigan so‘zlar.

CLASSIFICATION OF WORD GROUPS IN THE KOREAN LANGUAGE

Abstract:

This article is devoted to the classification of word groups in the Korean language, and it talks about the word groups in the Korean language and their types.

Key words:

Word form, function, changing words, unchanging words..

Koreys tilida so‘z turkumlari grammatik xususiyatlariga ko‘ra tasniflanadi. Koreys tilida so‘z turkumlari tasniflash mezonlari asosan shakl (형태) va vazifa (기능) bo‘lib, ma‘no tomonini yordamchi mezon sifatida ko‘rish mumkin. So‘zlarning morfologik xususiyatlari deganda so‘zlarning oxirgi bo‘g‘in o‘zgarishi ko‘ra morfologiyasida o‘zgarishlarning mavjudligi yoki yo‘qligi tushuniladi. Bundan farqli

ravishda, soʻzlarning funksional xususiyatlari soʻzning gapdagi boshqa soʻzlar bilan boʻlgan grammatik munosabatini bildiradi. Bundan tashqari, soʻzlarning semantik xususiyatlari har bir soʻzning lugʻat maʼnosiga emas, balki soʻzlarning maʼnosiga koʻra bogʻliq tushunchaga tegishlidir.

Bundan koʻrinib turdiki koreys tilida ham oʻzbek tilidagi kabi soʻz turkumlarini semantik, morfologik, sintaktik belgisiga koʻra tasniflashmiz mumkin ekan. Soʻzlarni morfologik xususiyatlariga koʻra tasniflashda, shaklini birinchi navbatda, soʻzlarning oxirgi boʻgʻin oʻzgaradigan soʻzlar oʻzgaruvchi, oxiri oʻzgarmagan soʻzlar esa morfologik oʻzgarmas soʻzlar deyiladi.

가다. 먹다. 일하다. 기쁘다. 슬프다. 길다-oʻzgaradigan soʻzlar;

나무, 꽃, 나, 너, 새, 헌, 빨리, 아주, 어머니-oʻzgarmas soʻzlar.

Soʻz turkumlarini tasniflashning yana bir mezon sifatida oʻxshashlik maʼnosini sinonim sifatida keltirish mumkinligi aytiladi. Yaʼni, maʼlum soʻz turkumlarini bir tushunchaga birlashtirish mumkin. Masalan, baʼzi soʻzlar narsaning nomini bildiruvchi soʻzlar, baʼzi soʻzlar narsalarni belgisini koʻrsatuvchi soʻzlar, baʼzi soʻzlar narsaning harakatini bildiruvchi soʻzlar va hokazo. Ammo soʻz turkumlarini maʼnoga qarab tasniflansa, guruhlash usuli yoki turiga qarab soʻz turkumlarini soni juda koʻp boʻlishi mumkin, soʻz turkumlarini tasniflashni obʼektiv va tizimli ravishda amalga oshirib boʻlmaydi. Biz yuqorida muhokama qilingan soʻz turkumlarini tasniflash mezonlariga koʻra tasniflashga harakat qilamiz. Birinchidan, soʻzlar morfologik mezonlarga koʻra, morfologik oʻzgarmaslar esa koʻp jihatdan morfologik invariantlarga boʻlinadi va bular yana ikkinchi darajali mezon boʻlgan vazifasiga koʻra tasniflanadi, natijada quyidagi tizim yuzaga keladi.

단어- Soʻz	형태	체언- ism
	불변사-	관계언- bogʻlab
	Shakli	keluvchi
	oʻzgarmas	수식언-aniqlab

		keluvchi
		독립언- mustaqil
	형태 변화사- Shakli o'zgaradigan	keluvchi
		용인- kesimlik

Yuqoridagi kabi morfologik o'zgaras va morfologik o'zgarishlar gaplarda bajariladigan vazifalariga ko'ra tasniflanganda, ular ism,,bog'lab keluvchi, aniqlab keluvchi, mustaqil keluvchi, kesimlik kabi so'z turkumi komponentlariga bo'linadi.

Barcha tasniflar mezonlarni talab qiladi. Avval aytib o'tganimizdek, so'z turkumlari so'zlarni umumiy grammatik belgilarga ko'ra ajratuvchi sinflardir. Bu yerda grammatik belgilar shakl va funksiya (yoki vazifa) dagi xususiyatlarni bildiradi. U ikkisi so'z turkumlarini tasniflashning asosiy mezoni hisoblanadi. Bundan tashqari, (기능 형식) ba'zan so'z turkumlarini tasniflashda yordamchi mezon sifatida keltiriladi.

“Shakl” (형태) so'zning morfologik belgilarini, ya'ni so'zga oxirgi qo'shiluvchi qo'shimchalarni bo'yicha birikishi tomonini bildiradi. Shuning uchun shakl turli xil yakuniy o'zgarishlarga ega bo'lgan flektiv so'zlarning nutq qismlarini tasniflashning juda muhim mezonidir. Biroq, koreys tili flektiv til emas, balki agglyutinativ tildir. Agar biz koreys tilida gap qismlarini tasniflash mezoni sifatida shakldan foydalansak, u holda fe'l va sifatlar qo'shimcha bilan birlasha oladigan va birlasha olmaydigan so'z turlarini ajratish uchun ishlatilishi mumkin. Boshqacha aytganda, shakl standartiga qarab ajratsak, koreyscha so'zlarni shakli 가변어-o'zgaradigan va 불변어-o'zgarmaydigan so'zlarga bo'lish mumkin.

(1)가: 나는 새 옷을 샀다. Men yangi kiyim sotib oldim.

나: 하늘이 매우 푸르다. Osmon juda moviy.

(1가, 나) da “나, 옷, 하늘-“men, kiyim-kechak va osmon” kabi ot va olmoshlar, “qush, juda” kabi gaplardagi atributiv va ravishlar shakli o‘zgarmaydigan so‘zlarga kiradi. Aksincha, 사다. 푸르다 sotib olish, ko‘k kabi fe’llar va sifatlar o‘zgaradigan so‘z turkumiga kiradi.

Quyida berilgan jadvaldagi kabi 9ta so‘z turkumi hozirda ta’lim grammatikasida (maktab grammatikasi) qabul qilinadi. Biroq, son otning gap bo‘lagi sifatida yaxlit bo‘lib, yuklamalar mustaqil bo‘lak sifatida ko‘rilamagan bo‘lsa, u 7 bo‘lakdan iborat tizimga aylanishi mumkin. Qolaversa, fe’l va sifatdosh ham so‘z turkumi bir bo‘lagiga biriksa, oltita bo‘lakdan iborat tizim barpo etilishi mumkin.

Koreys tilida so‘z turkumlari

단어- so‘zlar	체언-ism	명사-ot 대명사-olmosh 수사-son
	수식언-aniqlab keluvchi	관형사-atributiv 부사-ravish
	독립언-mustaqil keluvchi	감탄사-undov so‘z
	관계언-bog‘lab keluvchi	조사-qo‘shimcha

	가변어- o‘zgaradigan so‘zlar	용언-kesimlik	동사-fe’l 형용사-sifat

Adabiyotlar:

- 고영근, 구본관 우리 말 문법론 2008:593.
 목정수. 한국어 문법론. 2003 :608.
 ??, 최재희. 한국어 문법론. 2004:384.
 ??, 남기심, 고영근. 표준국어 문법론 2005:461.
 ??, 김건희. 단어, 품사, 문장성분의 분류에 대한. 2013:280
 6. Bayanxanova, I. F. (2023). LINGUOPRAGMATIC FEATURES OF PROVERBS IN UZBEK, KOREAN AND ENGLISH. Innovation: The journal of Social Sciences and Researches, (1), 18-21.